

ENGELLİ VE YAŞLI DOSTU ŞEHİR

(Saadet Partisi – Erişilebilirlik, Onurlu Yaşam ve Şehircilikte Sosyal Adalet)

1) KAVRAMSAL TANIM (Derin Açıklama)

Engelli ve yaşlı dostu şehir, şehircilikte **adaletin en hassas terazisidir**. Çünkü bir şehir; güçlü, genç ve sağlıklı bireyler için yaşanabilir olabilir ama **engelli, yaşlı, hasta veya çocuklar için erişilemezse**, o şehir adil değildir. Erişilebilirlik, sadece fiziksel rampalar meselesi değil; **onurlu ve bağımsız yaşam hakkının** şehir planlamasına yansıtılmasıdır.

Saadet Partisi'nin şehircilik yaklaşımında engelli ve yaşlılar, “özel grup” değil; **eşit yurttaş** olarak ele alınır. Kaldırımlar, toplu taşıma, kamu binaları, parklar, sağlık merkezleri ve mahalle içi ulaşım; herkesin **yardıma muhtaç kalmadan** kullanabileceği şekilde planlanmalıdır. Şehir, insanı sisteme uydurmaz; sistemi insana uydurur.

Yaşlı nüfusun arttığı bir ülkede şehirlerin gençlere göre tasarlanması, yaşlıları evlerine hapseder. Bu da yalnızlık, psikolojik yıpranma ve sağlık sorunlarını artırır. Engelli bireylerin ise günlük hayatta sürekli engellerle karşılaşması, onların toplumsal hayattan kopmasına yol açar. Bu kopuş, bireysel değil; **toplumsal bir adaletsizliktir**.

2) SAHA ANALİZİ (Türkiye Gerçekliği)

Sahada engelli ve yaşlı bireylerle konuşulduğunda en sık dile getirilen sorun **erişememektir**. Kaldırımlar, üst geçitler, duraklar, resmi binalar ve hatta apartman girişleri; çoğu zaman erişilebilir değildir. Yaşlılar ise özellikle ulaşım ve kamusal alanlarda **görmezden gelindiklerini** hissetmektedir.

Sahada sık duyulan ifadeler:

- “Tek başıma dışarı çıkamıyorum.”
- “Kaldırımlar çok yüksek.”
- “Otobüse binmek zor.”
- “Yaşlılar için şehir çok hızlı.”
- “Her işte birine muhtaç kalıyoruz.”

Bu durum, engelli ve yaşlı bireylerde **değer görmeme** hissi üretir. Sahada dikkat çeken gerçek şudur: Erişilemeyen şehir, insanı yalnızlaştırır ve toplumsal bağları zayıflatır.

3) SİYASİ İLETİŞİM ÇERÇEVESİ (Güçlü Söylem)

Ana Mesaj: Şehir herkes içindir.

Çatışma Mesajı: Erişilemeyen şehir adil değildir.

Kimlik Mesajı: Saadet Partisi, şehirleri güçlüye göre değil; **herkese göre** planlayan anlayışın temsilcisidir.

Güçlü söylem kalıpları:

- “Şehir yardım değil, erişim sunmalı.”
- “Engel şehirdeyse, sorun şehirciliktir.”
- “Yaşlıyı evine hapseden şehir adil değildir.”
- “Erişilebilirlik lüks değil, haktır.”

4) KISA ANLATIM (1 Dakikalık Açıklama)

“Bir şehirde yaşlılar ve engelliler tek başına dışarı çıkamıyorsa, o şehir adil değildir. Saadet Partisi olarak biz diyoruz ki: Şehirler güçlüler için değil, herkes için planlanmalıdır. Kaldırımıyla, ulaşımıyla, parkıyla herkesin onurla yaşayabildiği şehirler mümkündür.”

5) SOR–CEVAP SETİ (Vatandaşın Sorularına Güçlü Yanıtlar)

Soru: “Engelli dostu şehir çok mu pahalı?”

Cevap: “Hayır. Planlama baştan doğru yapılırsa maliyet değil, insan kazandırır.”

Soru: “Yaşlılar için özel şehir mi kurulacak?”

Cevap: “Hayır. Mevcut şehir herkes için erişilebilir hâle getirilecek.”

Soru: “Saadet neyi değiştirecek?”

Cevap: “Erişilebilirlik standartlarını zorunlu kılacak ve denetleyecek.”

Soru: “Bu bana ne kazandırır?”

Cevap: “Bugün ailene, yarın kend notice: you’ll age—erişilebilir şehir hepimizin geleceği.”

6) SAHA GÖREV HAVUZU (8–10 Görev)

1. Mahallende bir engelli bireyin güzergâhını gözlemle.
2. 2 yaşlıya “tek başına dışarı çıkabiliyor musun?” diye sor.
3. Kaldırımların rampalı olup olmadığını kontrol et.
4. Toplu taşımada erişilebilir araç sayısını gözlemle.
5. “Şehir herkes içindir” cümlesine verilen tepkileri kaydet.
6. Kamu binalarının girişlerini incele.
7. Parklarda yaşlı oturma alanlarını kontrol et.
8. Küçük bir grupta 1 dakikalık erişilebilir şehir anlatımı yap.
9. Haftalık rapor: “Mahallede erişilebilirlik durumu”.